

§ 5 Boendeplan för äldre 2019 med utblick mot 2040

Dnr 2018/66-1.1.

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden godkänner underlaget till den stadsövergripande boendeplanen för region innerstaden

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 februari 2018.

Stadsdelsnämnderna/regionerna ska ta fram ett per region gemensamt underlag till stadsövergripande boendeplanering år 2019 med utblick mot år 2040. Arbetet samordnas av äldre-nämnden. Underlaget har tagits fram i samarbete mellan stadsdels-förvaltningarna Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm. Underlaget bifogas tjänsteutlåtandet.

Förslag till beslut

Ordföranden Marianne Berg Ekbohm (V) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta i enlighet med stadsdelsförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Tjänstgörande ersättaren Margita Jacobsson (L) lämnade, med instämmande av vice ordföranden Petra Gardos Ek m.fl. (M) följande särskilda uttalande:

I Stockholm ska man kunna känna sig trygg med att det finns bra boendealternativ som man kan flytta till i tid, när man inte längre kan bo kvar i sin vanliga bostad.

Vi noterar att samtidigt som antalet platser minskar så finns det få lediga lägenheter och antalet äldre är högre än tidigare beräknat. Det framstår som en kombination av faktorer som kan leda till en brist på boendeplatser. Det är viktigt att det finns en viss marginal i planeringen, inte minst med tanke på den långsiktiga osäkerhet som fortsätter råda vad gäller förutsättningarna för privata aktörer att överhuvudtaget verka inom äldreomsorgen, i ljuset av regeringens förslag om vinstbegränsningar inom välfärden.

Förvaltningarna larmar om att det ”är av största vikt att det skyndsamt upprättas boendeformer” för äldre med psykosociala problem, missbruk och hemlöshet. Detta är en allvarlig formulering. Majoriteten har i retoriken visat ett stort intresse för hemlöshet bland äldre men praktiskt taget den enda konkreta reformen har blivit att de inte längre ska komma ifråga för servicehus. Vi kan inte se annat än att man har misslyckats med att ta fram konkreta alternativ som uppfyller de behov som finns. Det måste skapas nya boendeformer, gärna i mindre enheter än traditionella särskilda boenden, som utgör lämpliga alternativ för denna målgrupp.

Beläggningen av platser på servicehusen är god samtidigt som många äldre får avslag på sina ansökningar. Att majoriteten av ansökningar till servicehus i innerstan får avslag visar att biståndsbedömningen är för hård och att det kanske snarast råder platsbrist. Liberalerna värnar servicehusen som ett bra och tryggt alternativ och vill att äldre över 85 år som så vill ska kunna flytta till servicehus. Vi vidhåller att servicehusen borde integreras ännu mer i boendepaneringen genom att siffersatta bedömningar görs av hur många platser som måste finnas för att möta efterfrågan och vilka åtgärder som behövs för att tillgodose detta.

Förvaltningarna varslar om att det saknas bra platser att bygga seniorboenden på, vilket är oroväckande i ljuset av det samlade behovet av fler bostäder för äldre. Västra City utgör ett kommande stadsutvecklingsområde där staden kan pröva förutsättningarna att bygga ett äldreboende.

Ersättaryttrande

Ersättaren Annette Hultåker lämnade följande ersättaryttrande:

Om jag hade tjänstgjort hade jag föreslagit nämnden besluta enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att anföra följande:

I Stockholm ska ingen behöva vara rädd för att bli gammal. Man ska heller inte förlora sitt självbestämmande bara för att man behöver andras hjälp. Den som vill bo kvar i sitt ordinarie boende ska få göra det, med stöd av hemtjänst. För den som vill flytta ska det finnas trygga och anpassade alternativ, och man ska kunna flytta i tid. Det är en fråga om värdighet, men framför allt en fråga om frihet.

Det är bra att majoriteten nu inser behovet av att öka tempot i byggandet av äldreboenden för att möta en åldrande befolkning. Det är viktigt att de planerade nybyggnationerna inte förblir papperskonstruktioner utan omvandlas till konkreta planer. Vi vill i detta sammanhang också lyfta betydelsen av att staden i sin mark- och stadsbyggnadspolitik har en beredskap för att tillhandahålla mark för samtliga äldreboenden som behöver byggas – inte bara dem i kommunal regi.

De prognoser som ligger till grund för behovsframskrivningen bygger på den demografiska utvecklingen och på antagandet att såväl nationella som kommunala regler och riktlinjer ligger fast. Nya riktlinjer kan komma att förändra biståndsbedömningen, och detta är en faktor som måste vägas in. Vi kristdemokrater anser att alla över 85 år som upplever oro, otrygghet och ensamhet och som så vill ska ha rätt till en plats på ett äldreboende i staden.

För att nå riktvärdet 60/40 (egen regi resp. privat regi) finns en risk att bedömningen av olika projekt, exempelvis en begäran om markanvisning från en privat aktör, sker mer restriktivt eller generöst beroende på hur situationen ser ut lokalt. Vi anser att det därmed finns en påtaglig risk att kväva privata och välbehövliga initiativ till att bygga äldreboenden i sin linda enbart för att upprätthålla formeln 60/40. I det fall då en privat aktör vill bygga ett äldreboende bör staden principiellt inta en positiv attityd.

Likaså behöver förslaget till lokalisering av nya vård- och omsorgsboenden på tomter där förutsättningarna bedöms ge ett kostnadseffektivt/rationellt byggande problematiseras vidare. Per definition är mark i anslutning till goda kommunikationer och service dyr i Stockholm, vilket riskerar att innebära att äldreboenden kommer att byggas i mer perifera lägen. Därmed riskerar vi att bygga äldreboendesolitärer, vilket vi kraftigt motsätter oss. Vi ser gärna att nya äldreboenden byggs som en del i en kvartersstruktur i samklang med övrig stadsbebyggelse.

Av föreliggande rapport framgår att genomsnittliga boendetiden på vård- och omsorgsboenden idag är ca 15,5 månader, att 46 procent av de som flyttade ut från boendet eller avled hade bott där mindre än ett år samt att andelen med en boendetid kortare än två månader har ökat de senaste två åren. Därför vill vi kristdemokrater flagga för att det vid planeringen av platser på vård- och omsorgsboende ska tas hänsyn till behovet av några möblerade lägenheter, så att svårt

sjuka äldre som flyttar in i ett vård- och omsorgsboende och som inte önskar ordna med möblering och flytt av bohag kan få den önskan tillgodosedd.
